

SKUPŠTINA CRNE GORE

POSLANIČKI KLUB

Predsjedniku

81000 Podgorica

Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

gđinu Ivanu Brajoviću

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	10.12 20 18. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/18-294
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu čl. 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki ekonomije, gospodji Dragici Sekulić, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Koji su to projekti koji se realizuju ili koje planirate da realizujete u narednom periodu a koji će pozitivno uticati na smanjenje regionalnih razlika, sa posebnim akcentom na projekte koji treba da doprinesu smanjenju nezaposlenosti u Sjevernom regionu?

Obrazloženje:

Ministarstvo ekonomije je tokom prethodnog perioda imalo niz aktivnosti vezanih za povećanje stepena razvijenosti Sjevernog regiona i približavanju prosjeka razvijenosti Crne Gore. Međutim, i pored toga imamo značajno zaostajanje u razvoju Sjevernog regiona za ostalim djelovima Crne Gore.

Bez obzira na ostvareni kontinuirani rast BDP-a u Crnoj Gori i značajna ulaganja tokom prethodnog perioda za Sjeverni region, razlika u razvijenosti između najrazvijenije opštine na jugu i najmanje razvijene na sjeveru je 5,6 puta. Jedna od posljedica pomenute razlike je stopa nezaposlenosti koja se uvećava, a što direktno utiče na negativan demografski trend i nisku gustinu naseljenosti.

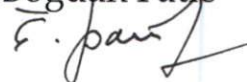
Prema Izvještaju o radu za prvo polugodište 2018.godine, Zavoda za zapošljavanje najviše nezaposlenih, na dan 30. jun 2018. godine, imali su Područna jedinica Berane, za opštine Berane, Plav, Andrijevica i Rožaje – 12.487 lica ili 29,22%.

Najmanji broj nezaposlenih lica je na području Područne jedinice Herceg Novi, za opštine Herceg Novi, Kotor i Tivat 1.628 lica ili 3,81% .

Stoga smatram da bi bilo značajno informisati javnost o projektima koji će imati direktan uticaj na smanjenje regionalnih razlika i povećanju broja zaposlenih.

POSLANIK

Bogdan Fatić

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica Crna Gora
tel: +382 20 482 163
fax: +382 20 234 027
www.mek.gov.me

PRIMLJENO:	10. 1	2018	GOD:
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/18-294/2		
VEZA:			
EPA:	27.		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	Broj: 313-436/2018-2	

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r Ivanu Brajoviću, predsjedniku

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Bogdana Fatića

Poslanik Skupštine Crne Gore, Bogdan Fatić, postavio je Ministarstvu ekonomije sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

'Koji su to projekti koji se realizuju ili koje planirate da realizujete u narednom periodu a koji će pozitivno uticati na smanjenje regionalnih razlika, sa posebnim akcentom na projekte koji treba da doprinesu smanjenju nezaposlenosti u Sjevernom regionu?'

Na postavljeno pitanje Ministarstvo ekonomije daje sledeći

ODGOVOR

Ministarstvo ekonomije sprovodi 10 programa finansijske i tehničke podrške, namjenjenih unapređenju i razvoju biznisa u Crnoj Gori, koji za cilj imaju smanjenje regionalnih razlika, povećanje zaposlenosti, jačanje konkurentnosti privrede i unutrašnjih biznis performansi samih privrednih subjekata. Programi se, između ostalog, odnose na podršku za **klastersko udruživanje, uvođenje međunarodnih standarda poslovanja, uvođenje inovativnosti u mala i srednja preduzeća, mentorstvo za mala i srednja preduzeća, podsticanje direktnih investicija, razvoj biznis zona** do onih koji su usmjereni na **mlade i početnike u biznisu**. Svi programi podrške koje sprovodi Ministarstvo ekonomije se kontinuirano unapređuju, sa ciljem da u potpunosti prate potrebe malih i srednjih preduzeća.

Većina programa se odnosi na finansijsku podršku malim i srednjim preduzećima u dijelu dodjele odgovarajućih subvencija, a jedan dio programa je usmjeren i na nefinansijsku podršku, kao što je program mentorstva za mala i srednja preduzeća.

Tokom sprovođenja projekta „Biznis karavan“ koji je Ministarstvo ekonomije realizovalo u saradnji sa UNDP, u cilju sagledavanja stanja na terenu i izazova sa kojima se privrednici i iz crnogorskih opština susreću prilikom pokretanja i vođenja svog biznisa, jedna od ključnih primjedbi od strane privrednika odnosila se na nemogućnost dobijanja svih relevantnih informacija o programima koji se nude preduzetnicima na jednom mjestu.

Iz tog razloga, Ministarstvo ekonomije je u cilju podrške razvoju malih i srednjih preduzeća i preduzetništva, odlučilo da centralizuje sve programe na jednom mjestu, što je početkom godine rezultiralo formiranjem nove organizacione jedinice u okviru ministarstva pod nazivom- Direktorat za investicije, razvoj malih i srednjih preduzeća i upravljanje EU fondovima, koji treba da omogući privrednim subjektima da na jednom mjestu dobiju informacije i inpute o svim programima podsticanja razvoja biznisa, mogućnostima za unapređenje poslovanja i uvezivanja sa drugim resornim institucijama na državnom i lokalnom nivou.

Tokom 2018. godine interesovanje za programe koje Ministarstvo sprovodi bilo je veliko, što je opravdalo i uvećenje budžeta za svaki od programa od 50-100%, upravo zbog velikog interesovanja privrednika u 2017. godini, čemu je u značajnoj mjeri doprinio i Biznis karavan.

Kada govorimo o smanjenju regionalnih razlika, možemo istaći **Program podsticanja razvoja klastera** kroz koji je tokom 2018. godine podržano 5 klastera iz sjevernog regiona u vidu dodjele subvencija, za nabavku opreme, a sa ciljem unapređenja klasterskog poslovanja i njihove bolje prepoznatljivosti i pozicioniranosti na tržištu.

Aktuelni programi koje sprovodi Ministarstvo ekonomije:

1. Program podsticanja preduzetništva

Trenutno su aktuelna dva programa, od kojih se jedan odnosi na **mlade i početnike u biznisu**, koji Ministarstvo realizuje u saradnji sa IRF-om. **Program podsticanja preduzetništva**, kroz koji nastojimo da ohrabrimo **mlade, potencijalne preduzetnike i start-up preduzeća** koja posluju do godinu dana da krenu u preduzetničke vode, a one koji su na početku razvoja svog biznisa stimuliramo određenim mjerama nefinansijske i finansijske podrške da unaprijede svoje poslovanje.

Program je koncipiran upravo na kombinaciji mjera nefinansijske i finansijske podrške, na način što Ministarstvo ekonomije pruža određenoj ciljnoj grupi tehničku podršku koja se odnosi na pomoć pri izradi biznis planova za konkurisanje za kreditna sredstva IRF-a, kao i sprovođenju ciklusa edukacije na teme koje su relevantne za otpočinjanje i dalji razvoj biznisa kao što su postupak registracije preduzeća, izrada biznis plana, poresko zakonodavstvo, sprovođenje marketinških aktivnosti, istraživanje tržišta, kanali distribucije, pronalaženje kupaca i dobavljača i sl. Na ovaj način nastojimo da ukažemo na važnost nefinansijske podrške prije nego što se preduzeće odluči na neki od vidova finansijske podrške, kao i na značaj ulaganja u razvoj preduzetničkih znanja i vještina.

- Iznos kredita: do **50.000,00€**
- Kamatna stopa: **2,5 %** na godišnjem nivou uz proporcionalni sistem obračuna
- Rok otplate: do **12 godina** (uključujući grace period)
- Grace period: do **4 godine**.

Minimalan iznos kredita za koji se može aplicirati je **10.000,00 €**. **Za projekte koji se realizuju u opštinama na sjeveru Crne Gore i u manje razvijenim opštinama (Cetinje, Nikšić i Ulcinj) kamatna stopa iznosi 2,0 % na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamate.** Krediti su namijenjeni za ulaganja u osnovna i obrtna sredstva bez ograničenja.

U protekle dvije godine putem ovog Programa dodjeljeno je kreditnih sredstava u visini od **613.702,52€**, čijom realizacijom je otvoreno oko **60 radnih mjesta**. U toku je ocjena aplikacija kandidata koji su aplicirali u okviru datog programa u 2018. Godini.

2. Program podrške za modernizaciju prerađivačke industrije

U saradnji sa IRF-om, Ministarstvo ekonomije već treću godinu zaredom sprovodi **Program podrške za modernizaciju prerađivačke industrije** koji ima za cilj jačanje konkurentnosti privrednih subjekata, unapređenje poslovanja, produktivnosti i profitabilnosti kroz usvajanje novih tehnologija, kako bi se omogućilo osavremenjavanje proizvodnih procesa, efikasna upotreba raspoloživih resursa, razvoj novih proizvoda i usluga, kao i otvaranje novih radnih

mjesta. Podrazumijeva nabavku opreme kroz kreditni aranžman sa Investiciono-razvojnim fondom Crne Gore i pravo na subvenciju do 20% vrijednosti nabavke opreme na iznos sredstava obezbijeđenih kroz kreditni aranžman sa IRF.

U prethodne dvije godine, putem ovog Programa dodijeljeno je **71.136,32 €** bespovratnih sredstava, odobreno je **458.207,10 €** kreditnih sredstava od strane IRF a nabavljeno je mašina i prateće opreme u vrijednosti **531.366,74 €**.

U 2018. godini u okviru ovog programa pristiglo je 10 prijava od strane preduzeća koja posluju u oblasti papirne, drvne i građevinske industrije, kao i proizvodnje namještaja, od kojih su, u skladu sa pravilima Programa razmatrane dvije prijave i dodijeljeno 40.000 €. Svi ostali zahtjevi su u proceduri razmatranja IRF-a. **Poziv je otvoren do 15. decembra 2018. godine.**

PLAN ZA NAREDNU, 2019. GODINU:

Program za unapređenje konkurentnosti privrede

Ono što je novina za 2019. godinu, a opet u cilju kontinuiranog unapređenja aktivnosti na polju razvoja preduzetništva i biznisa u Crnoj Gori i potreba same privrede, Ministarstvo ekonomije početkom naredne godine sve programe namjenjene podršci preduzetništvu i razvoju malog i srednjeg biznisa objedinjuje u jedinstveni program - **Program za unapređenje konkurentnosti privrede, koji će se sastojati od 8 programskih linija, od kojih Programska linija za podsticanje direktnih investicija tretira povoljnije uslove za investicije koje se planiraju realizovati u sjevernom regionu, uz dodjelu subvencija za svako novootvoreno radno mjesto.**

Ovim programom će se definisati aktivnosti i mjere za realizaciju finansijske i nefinansijske podrške potencijalnim i postojećim preduzetnicima, malim i srednjim preduzećima, kao i klasterima u cilju povećanja konkurentnosti na nacionalnom i međunarodnom tržištu, unapređenja razvojnih i biznis performansi, modernizacije industrije, razvoja inovativnih potencijala, afirmacije preduzetništva i implementaciji međunarodnih standarda u oblasti unapređenja proizvoda, poslovnih procesa, metoda, tehnika, strategija upravljanja i marketinga.

Na ovaj način ćemo se još bliže približiti samoj privredi, maksimalno skratiti procedure i administrativne korake u ocjeni samih aplikacija, kako bi svi korisnici koji zadovolje kriterijume koji budu zahtjevani na vrijeme i bez kašnjenja mogli da realizuju svoje aktivnosti.

Takođe, i pozivi za programe neće biti ograničeni kao do sada rokovima, već otvoreni do utroška sredstava.

S poštovanjem,

MINISTARKA
Dragica Sekulić